

СМЕЦЦЕВЫЯ ГРОШЫ

ЗАКАПАЦЬ
МІЛЬЁНЫ
Ў ЗЯМЛЮ

СТАР. 5

ТУТ І ЦЯПЕР

СТАР. 7

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ПАЛКУ "АДМАРОЗКАЎ" ПРЫБЫЛО

Аказваецца, "на заходнія грошы вякаюць і пачынаюць нас вучыць працеваць" не толькі айчынныя апазіцыянеры, але і высокапастаўленыя расійскія чыноўнікі.

БРАТЫ РАСІЯНЕ АКАЗАЛІСЯ ЗУСІМ НЕ БРАТАМІ

Беларуска-расійскія адносіны ў чарговы раз "ператрахвае". Прычым "ператрахвае" капитальна. Бакі абменываюцца вельмі балючымі ўзаемнымі ўколамі і авбінавачаннямі. Усё пачалося яшчэ да сумеснага пасяджэння Савета міністраў саюзнай дзяржавы 28 мая.

«Вы бачыце, як дзеянічаюць нашы браты расіяне. Усё, аб чым дамовіліся, абмеркавалі на вышэйшым дзяржаўным савеце, падпісалі адпаведныя дакументы — усё эта блакіруецца, — заяўляў Аляксандр Лукашэнка. — Калі мы пачынаем блакіраваць адзін аднаго ў гэтых пытаннях, і Расія пачынае не пускаць нас на свой рынак, то каму патрэбныя гэтыя так званыя інтэграцыйныя працэсы?»

Мяркуючы па далейшай рэакцыі Аляксандра Рыгоравіча, інтэграцыйныя працэсы з Расіяй на пэўны час сталі для нас зусім не актуальнымі.

Напярэдадні пасяджэння Савета міністраў саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі Лукашэнка сустракаўся з Пуціным. Прыблізна ў гэты ж час віцепрем'ер РФ Аляксей Кудрын даваў прэс-конферэнцыю да пасяджэння саюзнага Саўміна, сутнасць якой — пасяязь паніку ў Беларусі. Ён поўнасцю кансалідаваўся з нашымі адмарозкамі, якія тут на заходнія грошы вякаюць і пачынаюць нас вучыць працеваць. Калі ў іх такая добрая эканоміка, дык 10% падзення ВУП адкупіць? У нас іншая эканоміка, але даём 1,5% росту ВУП».

Аляксей Кудрын стараеца стрымаць інфляцыю не толькі Расіі, але і Беларусі

"Мы ўчора назіралі цікавую ситуацыю, калі прэзідэнт Беларусі сядзіць з Уладзімірам Пуціным і абсалютна на сяброўскай ноце абмяркоўвае пытанні, пачынаючы ад прыватных і заカンчываючы дзяржаўнымі. І нармальна ідзе абмеркаванне. А ўгэты час Кудрын дае прэс-канферэнцыю да пасяджэння саюзнага Саўміна, сутнасць якой — пасяязь паніку ў Беларусі. Ён поўнасцю кансалідаваўся з нашымі адмарозкамі, якія тут на заходнія грошы вякаюць і пачынаюць нас вучыць працеваць. Калі ў іх такая добрая эканоміка, дык 10% падзення ВУП адкупіць? У нас іншая эканоміка, але даём 1,5% росту ВУП».

Ну, вось палку адмарозкаў і прыбыло...

АСУДЖАЮЧЫХ ПА-РАНЕЙШАМУ ХАПАЕ

Праз некалькі дзён да "рашучага асуджэння" Аляксея Кудрына на дадчыўся і Сяргей Сідорскі,

які таксама не вельмі выбіраў выразы для свайго кароценькага, але раушчага спіча: "Калі міністр фінансаў Расіі разважае на ўзору інфляцыі, якога ёсьць ключы ад свірнавага замка і якія далей за кладоўку нічога не бачыць, то гэта праблема таго, хто так разважае".

Праўда, у адрозненне ад мініяльт падобных ситуаций расіяне на гэты раз таксама не сталі адмоўчвацца. Па-першае, сам Кудрын яшчэ раз даў свою далёка не аптымістичную ацэнку стану спраў у беларускай эканоміцы: "Я звярнуў увагу на выступы Лукашэнкі. Калі тыя, хто жадае дапамагаць Рэспубліцы Беларусь і жадае збалансаванай стабільнай эканомікі, прыраўноўваюцца да апазыцыі, то я тады не разумею, што ж патрэбна Рэспубліцы Беларусь... Да ўмоў эканамічнага характару і крытыкі ўрада Беларусі аказаўся не гатовы. І яшчэ больш стаіць пытанне аб тым, што такая падтрымка

ФЕНОМЕН АЗАРАНКІ

БЕЛАРУСЫ
РОБЯЦЬ
ФУРОР У ТЭНІСЕ

3.06-9.06.2009 г.

можа апынуцца безвыніковай і безефектыўнай".

Расійскія сенатары пайшлі далей за Кудрына ў ацэнцы эскапад беларускага боку. У прыватнасці, старшыня камітэта па спраўах СНД Савета Федэрациі Вадзім Густаў пракаменціраваў апошнія выказванні нашага лідэра наступным чынам: "Прэзідэнт Лукашэнка гне сваю палітыку. Яго апошняя заява — гэта спроба націснуць на Расію, але гэта недальнабачны і бесперспектыўны крок".

У сваю чаргу прэзідэнт Лукашэнка лічыць, што гэта Расія цісне на Беларусь: "Досьці, Сяргей Сяргееўіч, вадзіце за сабой міністраў па пратаптаных сцежках! Трэба ісці ў іншыя месцы, дзе нас не ведаюць, дзе нас чакаюць, і гандляваць — дзесяцю трактарамі, адным камбайнам, няхай нават па чайнай лыжы цукар вазіць. Выстайм — будзе дзяржава. Невыстайм — скамя чаць і бясплатна ў кішэню пакладуць, будзем бегаць потым і паглядваць налева-направа, каму б гэта дагадзіць, каб кавалак хлеба са стала кінуці... Калі мы нарэшце пачнём думачы, як чыноўнікі незалежнай суворэннай дзяржавы?"

НЕЗАЛЕЖНЯЯ Ү ЗАЛЕЖНАСЦІ АД... СІТУАЦЫІ

Залатыя слова! Іх бы пачуць дзе-небудзь у гадах гэтак 1994-м, 1995-м...

Як сказаў "Тут і цяпер" былы прэм'ер-міністр **Міхаіл Чыгір**, у нас яшчэ доўга не будзе чыноўнікаў суворэннай дзяржавы: "Увесь жах сённяшній сітуацыі палягае ў тым, што нашы міністраў, другіх адказных чыноўнікоў якраз такі прывучылі меркаваць і дзеянічаць у залежнасці ад сітуацыі, ад каманды зверху. Сёння сказаў, што Расія вораг — службовыя будуць паўтараць столькі, колькі спатрэбіцца гэтае сцярджэнне".

Заканчэнне на стар. 3

ЦІ АДБУДЗЕЦЦА БЛІЖЭЙШЫМ ЧАСАМ ДЭВАЛЬВАЦЫЯ БЕЛАРУСКАГА РУБЛЯ, І ШТО ВЫ ЗБІРАЕЦЕСЯ РАБІЦЬ, КАБ ЗАСТРАХАВАЦЬ СВАЕ ЗБЕРАЖЭННІ?

**ЮРЫ ХАШЧАВАЦКІ,
КІНАРЭЖЫСЁР:**

“ДЭВАЛЬВАЦЫЯ ЎЖО ІДЗЕ”.

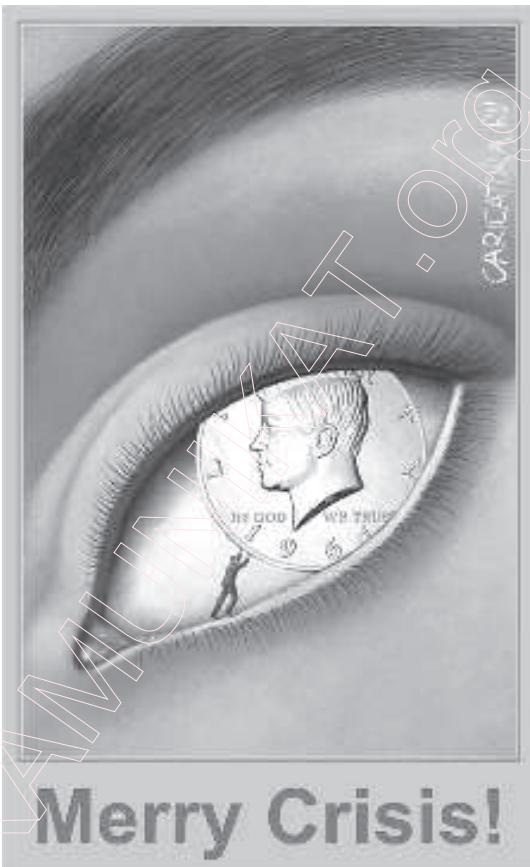
- Дэвальвацыя ўжо ідзе. Яе называюць мяккай, але на самай справе яна вельмі жорсткая. Дэвальвацыя, нават па афіцынных даных, складае недзе 3,5 працэнта ў месяц. А насамрэч яе ўзровень значна вышэйшы, калі меркаваць па цэннах. Ці можа быць дэвальвацыя разавай, як здарылася на Новы год? Усё магчыма. З нашымі ўладамі цяжка нешта прадбачыць. Яны могуць зрабіць усё, што заўгодна. Паколькі ўлада сканцэнтравана ў адных руках, і грамадства абсалютна не ўпльвае на хаду падзеі. Я ўжо даўно не веру гэтай уладзе, гэтаму ўраду. Я веру ў Беларусь і яе будучыню, што і ратуе мяне ад таго, каб я ў чарговы раз быў імі падмануты.

**СТАНІСЛАЎ БАГДАНКЕВІЧ,
ЭКС-СТАРШЫНЯ
НАЦЫЯНАЛЬНАГА БАНКА:
“РЭЗЕРВЫ ДЛЯ МАНЕЎРУ ЯШЧЭ
ЁСЦЬ”.**

— На гэтае пытанне нельга адказаць адназначна. З аднаго боку, я думаю, што ўлады наўгад ці пойдуть на дэвальвацыю ў бліжэйшы месяц, таму што ёсць яшчэ рэзервы, непраедзенныя крэдыты Міжнароднага валютнага фонду і расійскія пазыкі. Сусветныя банкі гатовы даць сотні дзве мільёнаў долараў. Таму ўлада мае магчымасць чакаць. Іншая справа, што дэфіцит гандлёвага балансу адмоўны. Ён павялічыўся ў два з паловай разы ў параўнанні з мінулым годам. Значыць, аб'ектыўная падстава для правядзення дэвальвацыі ёсць. Але калі пойдуть на такія меры — сёння ці праз год, — я не ведаю. У мяне, у простага чалавека, няма лішніх грошай. Таму і такіх клопатай, як захаваць зберажэнні, няма. Калі ж гаварыць пра тое, у якой валюце захоўваць гроши, то лепш у цвёрдай — у еўра альбо ў долларах.

**ВАЛЯНЦІН БЕЛЬСКІ, ПРАДПРЫМАЛЬНІК:
“БЯРЫЦЕ Ў ДОЎГ “ЗАЙЦАМІ”, ПАЗЫЧАЙЦЕ ДОЛАРАМІ”.**

— У нашых умовах дэвальвацыя можа адбыцца заўтра, а можа і праз месяц. Але яна будзе абавязкова. І чым хутчэй гэта здарыцца, тым лепш для ўсіх. А чым далей мы будзем яе зацягваць, тым горш, бо людзям дураць галаву, і яны не ведаюць, як сябе паводзіць. Магу падзяліцца маленькім сакрэтам апты-

мальнага захоўвання сваіх сродкаў: трэба мець усе абавязацельствы перад крэдыторамі па магчымасці ў “зайцах”, а ўсе абавязацельствы, якія вам павінны, у цвёрдай валюце. Калі б можна было пазычыць трывлён “зайцаў”, я б гэта адразу зрабіў.

**РАМАН ЯКАЎЛЕЎСКІ, ЖУРНАЛІСТ:
“БУДУ “ЗЕЛЯНІЦЫ” РУБЛІ”.**

— Дэвальвацыю з мінулай пятніцы чакаюць усе. У тым ліку і я. Што рабіць? Асабіста я буду “зеляніцы” беларускія рублі. Но, як сцвярджаў Аляксандр Рыгоравіч, не ўзяўшы крэдyt у расійскіх рублях, долар — ён і ў Афрыцы долар. Таму я разам з усёй краінай, з усім народам, уключаючы Лукашэнку, чакаю дэвальвацыю. І раю ўсім, кіруючыся словамі Лукашэнкі пра долар, “зеляніцы” свае беларускія рублі.

**ЯРАСЛАЎ РАМАНЧУК,
ЭКАНАМІСТ:**

**“ГЭТАЕ ПЫТАННЕ Ў НАС НЕ
ЭКАНАМІЧНАЕ, А ПАЛІТЫЧНА-
ПСІХАЛАГІЧНАЕ”.**

— Каб гэтае пытанне было эканамічным, то дэвальвацыю трэба было б рабіць ужо ўчора. Тады б сёння яно знялося б, а засталося б пытанне “наколькі?”, што валюты ў краіне не хапае. І трэба скарачаць разрыў паміж рэальнасцю і фармальным станам нашай эканомікі. А паколькі гэтае пытанне палітычна-псіхалагічнае, усё залежыць ад таго, як Аляксандр Лукашэнка будзе бачыць сітуацыю ў нашай эканоміцы. Ці ён будзе выкарыстоўваць яе для таго, каб яшчэ больш пагоршыць сітуацыю, рабіць нападкі на Крэмль, Пуціна, Мядзведзева. Але дэвальвацыя, безумоўна, будзе, і да яе трэба рыхтавацца. Што рабіць? Я б парай ю любдзям думаць аб tym, якай ўстанова з'яўляецца найлепшай для захоўвання ашчаджэнняў. І ўвогуле мае сэнс давяраць сваёй хаце і сябрам, а не ўстановам, у якіх знаходзяцца вашы гроши. Таму што ўжо сёння ёсць прыклады таго, калі людзі прыходзілі забіраць свае ўклады ў банках, а ім выдавалі нейкую адну дзесятую частку і казалі: “Праз месяц прыйдзіце яшчэ за другой дзесятак часткай”. Гаворка ідзе пра валютныя ўклады. І гэта вельмі прыкры сігнал.

Мы б хацелі захаваць спакой і нічога не правакаваць. Але ёсць усе падставы для таго, каб у Беларусі паўтарыўся ўкраінскі сценар, калі частка ўкладаў была замарожана.

ПАЛКУ "АДМАРОЗКАЎ" ПРЫБЫЛО

Заканчэнне.

Пачатак на стар. 1

Задуць каманду пайтариць, што Расія зноў найлепшы сябра — будуць талдычыць ужо гэта. Незалежная дзяржава, як і яе кіраўнікі, не можа мяніць сваю пазіцыю па вельмі сур'ёзных пытаннях у залежнасці ад... сітуацыі. Гэта патыхае нечым не вельмі прыемнымі».

Па Чыгіру, змяненне расійскіх прыярытэтаў у адносінах, у тым ліку і да Беларусі, можна было адчуць па параўнальна нядайнім выказванні Уладзіміра Пуціна падчас яго візіту ў Японію. Там расійскі прэм'ер сказаў, што Расія больш не будзе датаваць быўня саюзныя рэспублікі. Канечно, Беларусь для Расіі — гэта не зусім радавая былая саюзная рэспубліка, але трэба разумець, што нічога за праста так не бывае.

У гэтым плане вельмі паказальнае выказванне былога украінскага презідэнта Леаніда Краўчука падчас чарговай украінска-расійскай газавай вайны: «Калі мы сапраўды хочам РЭАЛЬНАЙ незалежнасці, то павінны купляць газ у Расіі па сусветных коштах».

Кропка.

Па вялікім рахунку, можна зразумець Расію, якая банальна хоча канверсаваць свае даты ў беларускую эканоміку. Калі не атрымліваеца ажыццяўвіць «уваходжанне Беларусі ў Расійскую Федэрацию шасцю абласцямі», то давайце, браты беларусы, сваю маёмастць, пераходзьце на расійскі

Святослав Сідорскі і Уладзімір Лукашэнка пачалі глядзець у розныя бакі?

рубель, прызнавайце незалежнасць Паўднёвой Асечі і Абхазіі. Не хочаце гэтага рабіць — пакрысе забывайце пра нашу падтрымку.

І вось тут сапраўды цяпрашнім уладам, якія да нядайняга ганарыліся tym, што амаль палова ўсяго знешнегандлёвага абароту прыпадае на братню Расію, не пазайздросціш. Адна справа — пагражжаць расіянам рэзкім разваротам на Захад, актыўным удзелам у праграме «Усходніе парнёрства», і зусім іншая — разлічваць на заходніх партнёраў падчас крызісу. Вось як пракаменціраваў гэты своеасаблівы цунгванг эканаміст **Іван Лойка**: «Абсалютна відавочна, што нейкіх вялікіх выигод бліжэйшым часам мы ад свайго заходняга дрэйфу не атрымаем. Нам патрэбныя танныя крэдыты, прэферэнцыі ў гандлі беларускім таварамі, адтэрміноўкі плацяжоў і

г.д. Але гэтага ж самага хочуць і іншыя ўдзельнікі «Усходняга партнёрства», і новаспечаныя члены Еўрапейскага Саюза. Мы са сваімі проблемамі на ніве дэмакратіі і правой чалавека дакладна не першыя ў чарзе за падтрымкай ЕС. Так што ў дадзенні сітуацыі ўсе грозныя заявы Лукашэнкі — не больш чым блеф. Гэта надзея на тое, што Расія ў чарговы раз заплюшчыць вочы на рэзкія выпады ў свой адрес і будзе па-ранейшаму дапамагаць Беларусі. Але, як паказваюць нядайнія падзеі, гэтага не адбудзеца. Расія чакае рэальных палітычных і эканамічных прэферэнций у свой адрес з боку Беларусі».

МЫ САМІ ЗАГНАЛІ СЯБЕ Ў ГЭТУЮ ПАСТКУ

Такое ўражанне, што гэта разумее і сам Аляксандр Лукашэнка. Новыя дэпутаты

Нацыянальнасаходу краіны, якія з важным выглядам усё пераносілі разгляд прызнання-непрызнання незалежнасці Паўднёвой Асечі і Абхазіі, на днях «раптам» заяўлі, што бліжэйшым часам возьмуцца за гэтае пытанне. Гэта да тэмы «Калі мы пачнём пачуваць сябе чыноўнікамі сувэрэннай дзяржавы?».

Толькі адзін чыноўнік пачувае сябе такім, і тое, як аказваецца, з пэўнымі агаворкамі.

Ён перакананы, што напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў у нашай краіне ў 2011 годзе расіяне проста фізічна, палітычна і псіхалагічна не захочуць спрабаваць рыхтаўваць замену дзеючаму прэзідэнту Беларусі. Хто, маўляў, дасць гарантую, што нейкі альтэрнатыўны апазіцыйны конік, нават з цяперашніх прарасійскіх кандыдатаў на вышэйшую службовую пасаду ў краіне, не пачне падбрыквачаць пасля інаўгурацыі? Дый няма часу яго належным чынам раскруціць беларускому грамадству і навакольнаму свету.

Дапусцім, мы застанемся з Аляксандрам Лукашэнкам і своеасаблівай, аднак усё ж незалежнасцю яшчэ на 5 гадоў.

Але што здарыцца далей з нашай незалежнасцю, калі ўсе свае спадзевы мы будзем будаваць выключна на танным газе з суседнім усходнім дзяржавамі і даступных грошовых расійскіх пазыках?

Па-моему, вельмі нескладанае пытанне.

ВІКТАР АЛЯШКЕВІЧ.

Увечары 1 чэрвеня ў Мінску памёр Ганаровы старшыня Беларускага саюзу прадпрымальнікаў, вядомы грамадскі дзеяч, пісьменнік і бізнесмен Аляксандр Патупа.

Напрыканцы вясімідзесяцых-пачатку дзеяночных мінулага стагоддзя Аляксандр Сяргеевіч адным з першых рыхтаваў новыя рэаліі краіны Рэспубліка Беларусь. У першую чаргу, эканамічныя.

Менавіта з імем Патупы звязаны тагачасны росквіт прыватнага бізнесу ў краіне.

ПАМЁР АЛЯКСАНДР ПАТУПА

Яго, што называецца, зорны час.

Менавіта Патупа ў сваіх шматлікіх публікацыях і інтэрв'ю даказваў неабходнасць рынковых рэформ і падыходаў.

Менавіта Патупа дый яго аднадумцы не дали канчаткова ператварыцца новаму класу бізнесменаў у «вашыных блох».

Некалькі месяцаў да свайгі смерці Аляксандр Сяргеевіч працаваў членам Кансультата-

тыўна-назіральнай рады пры прэзідэнцкай адміністрацыі.

Змена прыярытэтаў, што плануеца ў адносінах да сярэдняга і дробнага бізнесу, — гэта заслуга і Патупы.

Акрамя ўсяго іншага, ён быў проста вельмі душшуным і чулым чалавекам. Вельмі адукаваным і дасціпным.

Рэдакцыя газеты прыносіць глыбокія спачуванні родным і блізкім гэтага светлага чалавека.

УСЁ ДЛЯ ЗРУЧНАСЦІ ПАЦЫЕНТАЎ...

...Летась галоўным урачом Бялыніцкай цэнтральнай раённай бальніцы быў прызначаны Уладзімір Карпечкін. На пачатку гэтага года жыхары раёна з задавальненнем чыталі ў афіцыйнай раёнцы артыкул за подпісам галоўнага ўрача пад назвай "Усё — для зручнасці пацыентаў". Вось толькі адзін фрагмент з артыкула: "...увесь калектыв медработнікаў раёна павярнуўся тварам да людзей з іх проблемамі, надзеямі, а бядам пацыента, звязанамі са станам яго здороўя, стала ўспрыманца імі як уласная".

Даволі хутка, аднак, выявілася, што асабістая галоўніца успрымаў як уласнае і некаторыя іншыя рэчы, так бы мовіць, больш матэрыйальных якасцяў. Пра гэтую стала вядома з матэрыйялаў праверкі Бялыніцкай праукратуры.

Іх камэнціруе следчы раённай праукратуры **Алена Буякова**:

— Наша праукратура правяла праверку па заяве калектыву УАЗ "Бялыніцкая цэнтральная раённая бальніца", якую мы атрымалі ў пачатку вясны. У паперы гаварылася аб злouжжываннях з боку кіраўніка этай установы. Сапраўды, было ўста-

і крыху для сябе

ноўлена, што галоўны ўрач Уладзімір Карпечкін, займаючы адказную пасаду, якая абавязвала яго забяспечваць строгае выкананне працоўнай дысцыпліны і правілаў унутранага распарядку, уперыяд часу з красавіка па кастрычнік 2008 года наступерак інтарэсам службы наўмысна, з карыслівай і асабістай зацікаўленасці перавысіў свае службовыя паўнамоцтвы і ў асабістых мэтах выкарыстоўваў працу сваіх падначаленых, работнікаў бальніцы, на сваім лецішчы. У выніку непасрэдна ўстанове быў нанесены матэрыйяльны ўрон у памеры 4 мільёнаў 432 тысяч 944 рублёў — у выглядзе незаконна налічанага заробку работнікам і незаконнага ж спісання аўтамабільнага паліва.

Праукратура абмежавалася накіраваннем на адрес начальніка ўпраўлення аховы здароўя Магілёўскага аблвыканкама "Акт праукорорскага рэагавання" аб прыцягненні галоўнага ўрача да дысцыплінарнай адказнасці.

Рэагаванне было — спадару Карпечкі-

ну аб'яўлена вымова, і з яго спагнаны матэрыйяльны ўрон, нанесены рабальніцы.

P.S.: Пракаменціраваць гэтую справу мы таксама папрасілі незалежнага журналіста, выдаўца і рэдактара Бялыніцкай недзяржаўнай газеты "Паходня" **Барыса Вырвіча**:

— Што тут каменціраваць?.. Здаецца, ды й сумнення ў гэтым няма, што ўсё зроблена па законе. Сказаць, каб мяне ці каго з маіх знаёмых апантуйвала пра больш сурогата пакарання доктара, таксама нельга. Аднак жа нейкае прыкрае адчуванне ад таго, што адбылося, заставацца. Бо доктар жа!

ПЁТР БОКУН

Аляксандр Лукашэнка агучыў чарговую дзяржзамову. Цяпер яму спатрэбіліся творчыя людзі і эстрадныя хіты.

Гутарка пра тое вялася на прыканцы мінулага тыдня падчас сустрэчы кіраўніка Беларусі з маладымі выкананцамі, што бяруць удзел у конкурсе "Новыя галасы Беларусі", дзе адбіраюць салістоў для прэзідэнцкага аркестра. Лукашэнка даўно імкнецца начапіць на сябе вобраз апекуна маладых таленту. Але атрымліваецца пакуль не надта.

— Мы выдаткоўваем мільярды рублёў на год, існуюць два прэзідэнцкіх фонда па падтрымцы таленавітай маладзі, програма "Дзецы Беларусі", — распавёў Лукашэнка. — У нас ёсьць таленавітая дзеци, а чаму мы марнуем агромністу гроши і не бачым добра га "прадукту" на вашым узору? Гэта мяне вельмі насяцярожвае: укладаем вялікія гроши, а аддачы няма. Дзеци співаюць, а як толькі даходзіць да дарослых — з паўфінала ў фінал не выходитзі, яшчэнейкія проблемы. Чаму так адбываецца?

Такім чынам, Лукашэнка фактычна прызнаў, што з дзецимі, якія нараджаюцца таленавітымі, штосьці нядобрае пачынае адбывацца менавіта

ШЛЯГЕР — НЕ ТРАКТАР

на этапе, калі імі пачынае займацца дзяржава.

Між іншым, адказ на свае пытанні кіраўнік Беларусі можа знайсці ў папярэднім нумары "Тут і цяпер", у артыкуле, прысвечаным "Еўрабачанню". Прабачце за самацытаванне, але тут яно, здаецца, дарэчы:

"Поспех Рыбаку забяспечылі негерагодныя свежасць і шырасць, якія выгодна адразнівалі яго ад іншых удзельнікаў "Еўрабачання". Менавіта гэтыя якасці стварылі чароўнае ўражанне на тэлегледачоў на ўсюму кантыненту, і яны аддалі свае галасы за нашага зямляка.

А цяпер тэарэтычнае пытанне: ці перамог бы Рыбак, каб ён застаўся жыць у Беларусі, а не пераехаў у Нарвегію? Які лёс, верагодна, чакаў бы гэтага хлопца тут і цяпер? Ці захаваў бы ён гэтыя свежасць і шырасць пад ідзялажічным прэсам, які ў той ці іншай ступені прысунутнічае ва ўсіх галінах жыцця?

Нажаль, хутчэй за ўсё, наўват атрымаўшы прэзідэнцкую стыпендыю з фонда для таленавітай маладзі член БРСМ (а як жа бяз гэтага?) Аляксандр Рыбак згубіў бы не-

шта непаўторнае — тое, што нельга памаць, але можна адчуць... Дзякую Богу, што гэта не адбылося!

Можна співаць на канцэртах "За Беларусь" і пагардліва ставіцца да Бацькаўшчыны. Як гэта можа быць, яскрава прадэмансстраўваў той самы Ялфімаў. Напярэдадні "Еўрабачання" ў інтэрвію "Інтэрфаксу" співак заявіў, што, каб у яго і Касмачовай было шмат грошаў, "няўжо б мы жылі ў гэтай краіне".

І той вынік, які ўрэшце атрымала ўся гэта кампанія, — гэта "заслуga" і самога канкурсанта, і нашай так званай "сістэмы патрыятычнага выхавання" і наогул ладу жыцця, які ўсталяваўся за апошнія 15 год. Но без любові казкі ("Fairytale") не бывае".

Што тычыцца Лукашэнкі, то ягоны анализ сітуацыі далей не пайшоў. Скончылася ўсё бравурнымі заявамі, што "все будзе хорошо". Паводле Лукашэнкі, конкурс "Новыя галасы Беларусі" літаральна скалануў творчыя асяродкі.

- Гледзячы на вас, - казаў Лукашэнка маладым выкананцам, - я думаў, што будуць

рабіць заўтра нашы "зоркі". Я вельмі рады, што вы развяршылі гэтае паросшасе цінай дримотнае царства.

"Паросшасе цінай дримотнае царства"... На жаль, гэты образ пасуе не толькі да беларускай эстрады, аднак і грамадства наогул. І хто вінаваты ў тым, што ў краіне пануе такая атмасфера. Лукашэнка адказу не дадаў...

Дасталося ад першай асобы Беларусі і кіраўніку тэлеканала ОНТ. Паводле Аляксандра Лукашэнкі, пэўны час таму ён загадаў Рыгору Кісялю стварыць 10 шлягераў. Аднак дагэтуль не атрымаў ніводнага.

Кіраўнік нашай краіны, відавочна, не разумее, што шлягеры — не трактары. Іх дзесяткамі на замову ствараць немагчыма. Асабліва ў "паросшым цінай дримотным царстве".

Таму, хутчэй за ўсё, і новую генерацыю талентаў чакае не вялікія лёс папярэднікаў, на якіх у свой час таксама ўскладаліся вялікія спадзяванні. На выхадзе ж атрымаўшы міэрныя вынікі.

Бо птушкі ў няволі, калі ў співаюць, то без энтузізму.

ВАЛЯНЦІН СЫЧ

ДАЕШ НОВЫЯ ЗАВОДЫ!

На Захадзе сістэма збору смецца і яго далейшай перапрацоўкі ўжо дайно наладжана і працуе на прыбытак, прычым значны. У нас жа гаворка пакуль ідзе толькі пра сур'ёзныя страты.

Цяпер плануецца будаўніцтва шасці смеццеапрацоўчых заводаў у той час, калі, па інфармацыі Мінпрыроды Беларусі, магчымасцямі існуючых сартавальных смеццевых ліній карыстаюцца толькі на адну траціну, а месцы для іх усталівання часта выбраны няўдала.

Да ведама: увядзенне ў строй смеццеапрацоўчых прадпрыемстваў абыдзеца дзяржаўнай кішэні ў немалую капееку. У Гродзенскі завод плануецца ўкласці ад 10 да 26 мільёнаў еўра. Заводу Светлагорскім раёне будзе каштаваць прыкладна 100 мільёнаў беларускіх рублёў, што датуюцца па лініі экалагічнай службы раёна. Кошт абсталявання для будаўніцтва сумеснага беларуска-італьянскага завода ў Лідзе — 50 мільёнаў долараў. У Брэсцкі завод плануецца ўкласці 63 мільёны еўра.

Пра акупнасць усіх гэтых праектаў на дадзеным этапе гаварыць не даводзіцца.

Да таго ж перапрацоўчыкі працягваюць змяншаць цану на другасныя матэрыяльныя рэсурсы (ДМР), якія здабываюцца са звычайнага смецца. Так, у перыяд са студзеня па травень цэны за тону макулатуры былі зніжаны з 228 000 беларускіх рублёў да 120 000, на чорныя металы — з 144 000 да 120 000, пэт-бутэлькі — з 600 000 да 520 000.

У Міністэрстве жыллёва-камунальнай гаспадаркі адзначаюць, што перапрацоўчыкі часта затрымліваюць аплату за прынятую ад дзяржавы ДМР альбо праста адмаўляюцца ад іх прыёмкі.

ПА СТАРОЙ ЗАВЯДЗЁНЦЫ

Акрамя таго, у нас адсутнічаюць тарыфы на вывоз буйнагарытнага смецца, скажам, адходаў ад рамонту і старой мэблі. «Мы б і рады былі прымаць заяўкі ад насельніцтва на вывоз будаўнічага смецца і старой мэблі, але невядома, кі браць аплату за гэту паслугу, бо няма ніякіх нарматываў», — пракаменціравала сітуацыю «Тут і цяпер» Наталля

СМЕЦЦЕВЫЯ ГРОШЫ

На анучах і бутэльках за мяжой зарабляюць мільёны долараў, а ў нас гэтыя мільёны закопваюць у зямлю

Францкевіч, начальнік аддзела добраўпарадкавання ЖРЭА Заводскага раёна. — Вось і працягваем ездзіць з трактарам па асобных днях, збіраючы «стыхійныя» сметнікі калі пад'ездаў, хаця за гэты від дзеянісці нам ніхто не плаціць — праста ЖРЭА павінна сачыць за парадкам на сваёй тэрыторыі».

Для такой асаблівай катэгорыі, як лямпачкі і батарэйкі, што сваё адпрацавалі, увогуле нічога не прыдумалі. Дарэчы, чула ад некаторых сваіх суайчыннікаў, што яны збіраюць такія батарэйкі і звозяць да сяброў за мяжу, дзе ўсё гэтае «багацце» перапрацоўваецца...

Штогод на Беларусі ўтвараецца калі 3,5 млн тон камунальных адходаў, з якіх здабываецца 10—15 % ДМР, хіца іх колькасць у смецці можа даходзіць да 60 %. Як сцвярджаюць у Міністэрстве жыллёва-камунальнай гаспадаркі, рэальная лічба здабывання з агульнай масы адходаў «карыснага смецца» яшчэ меншая — нешта калі 1,5 %. І гэты пры тым, што ў бягучым годзе запланавана здабываць да 20 % ДМР.

І СМЕЦЦЕ ПАТРАБУЕ АЛГАРЫМСТЫКІ

На Захадзе дзяцей з маленства прывучаюць да асобнага збору смецца. У нашай краіне такі падыход пакуль реалізаваны толькі праз наяўнасць на вуліцах кантэйнераў для шклоў, пластику і паперы.

макулатура. Аднак якасць адабраных ДМР не адпавядае нормам, якія прадугледжваюць да смецца прадпрыемствы па апрацоўцы. Ваксовая папера, напрыклад, не прымаецца на перапрацоўку і адпрацоўца на смеццевы палігон, хаця можна было б апрацоўваць яе асобна, пашырыўшы спектр ДМР. З іншага боку, пакеты з-пад соку па марфалагії з'яўляюцца паперай, але ніхто не перарабляе іх як паперу. Па словах міністра ЖКГ Уладзіміра Белаахвостава, для павелічэння аб'ёмаў якасной макулатуры і шклянай тары трэба пашыраць сетку комплексных прыёмных пунктав, а таксама ствараць пункты прыёмкі ДМР ад насельніцтва, каб у людзей быў стымул для асобнага збору смецца.

ЗАМЕЖНАЕ І АЙЧЫННАЕ ШКОЛО — 3:1

Міністр Мінпрыроды Лявонцій Харужык адзначыў, што зараз у краіне прадугледжваецца пашыраная адказнасць вытворцаў адходаў, якая ўключае і фінансавую адказнасць за збор і перапрацоўку смецца. Прадпрыемствы, што збіраюць і перапрацоўваюць адходы, могуць атрымліваць датацыі, падпісаўшы дагавор непасрэдна з вытворцамі смецца, тым самым знізіўшы свае затраты на збор і перапрацоўку смецца.

Дарэчы, сартаванае шкло, якое імпартуецца, прымаецца прадпрыемствамі па перапрацоўцы па цане калі 150 долараў за тону, айчыннае ж ідзе па 50 долараў за тону. Вядома ж, перавага аддаецца першаму. Перапрацоўшчыкі тлумачаць гэта тым, што беларускі шклянай бой дрэннай якасці.

Такім чынам, казаць пра эканамічную выгаду ад збору ДМР не даводзіцца, хутчэй наадварот, а задавальненне ад асобнага збору смецца пакуль што толькі маральнае, а не матэрыяльнае.

А ў гэты час мы працягваем будаваць і сартаваць...

ІРЫНА СІНІЦА.

В.КАЛІНА:

— Віктар, рэкажыце, з якімі пачуццямі выйшлі на свабоду?

— Пачуцяў амаль не было. Дакладней, іх вельмі цяжка вызначыць. Справа ў тым, што я выйшаў на волю з ШІЗА, дзе адсядзеў 13 сутак у камеры пры тэмпературы прыблізна плюс 8. Настолькі замёрз, што прыходзілася рабіць па пайтры-дзве тысячы адцісканняў, каб не захварэць альбо не памерці ад холаду. І тут раптам выходзішь на волю, а там лета, сябры, шампанскэ... І ўсё гэта на галодны стравунік! Канешне, адразу ўляцеў. Гэта быў канкрэтны палёт у астрал, і быццам бы мой шатл спыніўся недзе ў касмічнай прасторы паміж Альфай і Амегай. Я нават пэўны час не мог зразумець, дзе дакладна знаходжуся. Вядома, што цяпер пачуцці праста зашкальваюць. І сябры побач са мной усе гэтыя дні...

— Значыць, яны сустракалі Вас з шампанскім?

— Так. Але нас напрасілі, каб калі калоніі было максімум дзве-тры машыны. І каб не было нікага тэлебачання, каб не рабілі з майго вызвалення шоу. Мая сястра, якая зімалася арганізацый майей сустрэчы, дала слова кіраўніцтву калоніі, што ўсё так і будзе. Тому віталі мяне толькі самыя самыя блізкія.

— Цікава, чаму Вас на-вучыў гэты турэмны до-свед?

— Я сам па себе чалавек выключна эмациональны і рэзкі па жыцці. Людзі, якія ведалі мяне да турмы і сустрэлі пасля, адзначылі, што гэта два абсалютна розныя чалавекі. Цяпер флегматычна стаўлюся да некаторых рэчаў. Я напісаў

“У КАЛОНІЯХ БОЛЬШ КАМЕРСАНТАЎ, ЧЫМ КРЫМІНАЛЬНІКАЎ...”

Вядомы шансанье Віктар Каліна, які днімі вызваліўся з калоніі, расказаў выданню “Тут і цяпер” пра свае ўзаемаадносіны з былым гендырэктарам МТЗ Міхаілам Ляўонавым і былым кіраўніком “Джэм-банка” Аляксандрам Татарынцевым.

у турме книгу, калі 200 вершаў, прыкладна 80 песень. А ўсё гэта можна напісаць, толькі знаходзячыся ў стане поўнага трансу, нават абстракцы.

Шчыра кажучы, я і сам зауважыў, што перастаў рэагаваць на нейкія моманты, на якія раней рэагаваў даволі хваравіта і жорстка. Але, разумееце, каб не сядзець ад званка да званка, мне трэба было надзеяць маску. Каб выжыць і выйсці. А масак гэтых у мяне цэлы гардэроб...

— А які Вы без маскі?

— Я бачыў сябе без маскі. Але ж... Гэта таксама маска.

— На некаторых сайтах актыўна абмяркоўвалася Ваша вызваленне. Асобныя людзі пыталіся, ці зрабілі Вы сабе ў турме якую-небудзь татуіроўку, так бы мовіць, на памяць?

— У мяне ўжо ёсьць татуіроўка: колькі гадоў таму зрабіў яе ў “Лісіцы”. Гэта, канешне, твор мастацтва, і я бацеў яго дараўбіць. А турэмных татуіровак у мяне ніколі не было, я нават усюды іх высмейваў. Лічу, што іх можна зрабіць па глупстве альбо малалецтве.

— Няўжо і книгу турэмных успамінаў пісаць не будзеце?

— Ужо напісаў, называеца “Дэённік арыштанта”. Я там пішу пра тое, кім быў, што за людзі былі побач са мной. На маю думку, гэта будзе бестслер. Адначасова выйдзе ў свет “На мяжы” — працяг маёй першай книгі “Генералы двароў”. Кніга была напісана да маёй пасадкі і пабачыць свет ужо гэтай восенню.

— Ведаю, што Вы пісалі

на імя кіраўніка дзяржавы прашэнне аб памілаванні...

— Так, але да презідэнта можна звярнуцца толькі раз на год. І я толькі аднойчы зрабіў гэта. Пісой дзеля жонкі Святланы. Але з той прычыны, што я не признаў сябе вінаватым, мяне не памілавалі. І да кіраўніка дзяржавы маё прашэнне, зразумела, не дайшло, бо яго разглядала камісія па памілаванні, чальцы якой зрабілі выснову: калі Каліна не признае віны, значыць, няхай сядзіць.

— Калі не памыляюся, Вы з жонкай скасавалі шлюб. Гэта быў фармальны развод альбо...

— Я бацеў, каб на гэтыя пытанні адказала мая жонка. Яна зараз у Смаленску. Днямі вернеца, і вы зможаце з ёй пагутарыць. Развод афармляўся як фармальны. А далей адбываліся розныя моманты. Мы венчаныя з ёй у Смаленскім храме і больш увагі ўдзяляем царкоўнаму благаслаўленню, чым дзяржаўнай рэгістрацыі. Але на дадзены момант мы думаем, быцца нам разам альбо пайсці далей побач. А ўсё астатнія каментары вам дасць мая жонка. Я лічу, што так будзе правільна.

— Падзяліцеся планамі на будучыню. Завязаць з шоу-бізнесам не плануеце?

— А навошта? У мяне ж была самая крутая піяр-каманда за ўсю гісторыю не толькі беларускага, але і расійскага шоу-бізнесу. Я маю на ўвазе следчых і аператарыўнікаў, якія зрабілі мне прамоўшэн. Ну, няхай, я паймеў страчаную выгаду, але пры гэтым усё

роўна зарабіў амаль мільён! Паглядзіце, колькі чалавек зарэгістравалася на маёй старонцы на папулярным расійскім сайце “В контактe”! Амаль тры тысячи чалавек usягло за няпоўнага два месяцы!

— Ведаю, што Вы сядзелі разам з былым дырэктарам МТЗ Міхаілам Ляўонавым. З якімі яшчэ людзьмі давялося пазнаёміцца ў калонії?

— З Ляўонавым мы былі ў адным атрадзе і нават у адным кубрыку (гэта калі 24 чалавекі знаходзяцца разам у адным пакоі). Увогуле там было шмат прыстойных людзей. У мяне склаліся добрыя адносіны з былым кіраўніком “Джэм-банка” Аляксандрам Татарынцевым. Я вельмі яго паважаю. Увогуле, зараз у калоніі “заязджае” больш камерсантаў, чым нейкіх крымінальнікаў. Ведаеце, калі захочаш знайсці сабе прыстойнае грамадства, то знайдзеш яго нават у турме. За кратамі ў мяне з'явілася 5-7 новых сяброў. Усе яны адбываюць пакаранне за эканамічныя злачынствы. І тэрміны ім прысудзілі вельмі вялікія...

— Некаторыя пасля турмы з'яджаюць за мяжу. Альбо падлекавацца, альбо назусім, каб пачаць усё з белага ліста...

— У мяне ў Маскве ёсьць кватэра. І зараз я мяняю грамадзянства на расійскае. Думаю, да канца чэрвеня буду ўжо грамадзянінам Расіі. Беларусь я люблю і заўсёды любіў. Восенню маю намер правесці тут вялікі гастрольны тур — аўтэхаць 50 гарадоў. Пакуль жа я знаходжуся ў бацькоў у Барысаве, бо мінская кватэра здадзена, і няма сэнсу выганяць людзей. У лістападзе, пасля завяршэння гастрольнага тура, я маю намер з'ехаць у Москву.

ДАР'Я ПАУЛІЧ, спецыяль-
на для svabodaby.net.

AZARENKA!

У гэтыя дні ў Парыжы на кортах "Ралан Гарос" праходзяць вырашальныя гульні аднаго з чатырох турніраў Вялікага шлема — Адкрытага чэмпіянату Францыі па тэнісе. Двухтыднёвы марафон яшчэ не скончаны, але ўжо пэўна можна сказаць, што адной з галоўных дзеючых асоб сёлетняга турніру стала 19-гадовая беларуска Віторыя Азаранка. Упершыню ў кар'еры трапіўшы ў чвэрцьфінал турніру Вялікага шлему ў асабістым разрадзе, яна, на жаль, у напружанай барацьбе ў трох сэтах саступіла першай "ракетцы" свету Дынары Сафінай.

Віторыя не толькі ў чарговы раз зрабіла сенсацыю, захапіўшы публіку фееричнай гульней, але здзейсніла яшчэ адзін крок да вяршыні сусветнага жаночага тэніса.

ПАД АПЕКАЙ "БЕЛТЭХЭКСПАРТУ" І ХАБІБУЛІНА

Віка пачала займацца тэнісам у 7 год у Рэспубліканскім цэнтры алімпійскай падрыхтоўкі па тэнісе. "Канечне, я не магла ўяўіць, што яна пойдзе так далёка, але тое, што ў гэтай дзяячынкі вялікія перспектывы, было зразумела адразу, — прыгадвае **першы трэнер Азаранкі Валянціна Ржаных**. — Працавітая, таленавітая, з харектарам. Я ніколі не чула ад Вікі, што яна хоча кінуць трэніроўкі, бо ёй было цяжка".

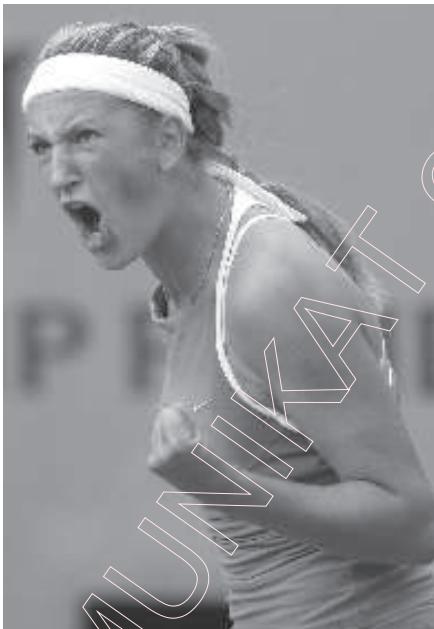
Яе маці Ала працавала прыбіральшчыцай у тэнісным цэнтры, і каб дачка магла займацца такім нятаннім відам спорту, яны разам з мужам увіхаліся на некалькіх работах, пазычалі гроши.

Дзяячынка хутка прагрэсіравала і ў 12 год падпісала першы контракт з фірмай Head. А ў 13 ейны трэнер Вячаслав Конніаку з'ехаў у Штаты. Тады Азаранка і іншымі таленавітымі тэнісісткамі заапеквалаася найбуйнейшая ў Беларусі кампанія па экспарце і імпарте прадукцыі ваеннай вытворчасці "Белтэхэкспарт". Дзяячынка шчодраму фінансаванню Віка здолела трапіць у гішпанскую акадэмію тэніса, дзе трэніравалася пад кірауніцтвам настаўніка легендарнай немкі Штэфі Граф Клауса Хоффаса.

Потым Віторыі пашанцавала яшчэ раз. Яе маці пасябрывала з жонкай знакамітага хакейнага варата НХЛ Мікалая Хабібуліна, якая была мінчанкай. І Хабібуліны запрасілі адoranую тэнісістку да іх у Арызону, дзе Азаранка жыве і трэніруеца ўсе апошнія гады.

"НАРАДЖЭННЕ НОВАЙ ЗОРКІ"

Вялікую будучыню тэнісісты працавалі яшчэ ў дзяячынъю узросце. Яна перамагала ў чэмпіянаце Еўропы сярод 14-гадовых, дзяячынъю Уімблдоне (2004,

Азаранку не стрымаць!

у пары з Вольгай Гаварцовай), юніёрскіх Адкрытых чэмпіянатах ЗША, Аўстраліі і Францыі (2005), узначальвала сусветны рэйтынг да 18 гадоў. На тое, каб увайсці ў эліту дарослага тэніса, Азаранцы спатрэбілася роўна трэх гадоў. І калі да 2009-га ў яе актыве было толькі чатыры выступленні ў фіналах буйных турніраў, дык сёлета беларуска тройчы перамагала ў фіналах спаборніцтваў у Брысбене (Аўстралія), Мэмфісе (ЗША) і Маямі (ЗША). Прычым у фінале апошняга, які адбыўся ў красавіку, Віка перамагла першую ракетку планеты амерыканку Серэну Ульямс. Гэта аўтаматычна ўзняло беларуску на рэкорднае восьмае месца ў сусветным рэйтынгу. Афіцыйны сайт Жаночай тэніснай асацыяцыі назваў троумф 19-гадовой Вікі "нараджэннем новай зоркі".

Пасля перамогі ў Маямі **аглядальнік сайта tennis.com Пітэр Бадо** напісаў: "Азаранка плаўная і выбуховая. Аднак яна яничэ не так фізічна дысцыплінавана, як сербка Алена Янкавіч, а гэльні не стае карыснай кампактнасці". У гэты панядзелак у 1/8 фіналу "Ралан Гарос" беларуска літаральна вынесла сербку 6:2, 6:3, упер-

шыню ў кар'еры трапіўшы ў чвэрцьфінал турніру Вялікага шлема ў асабістым разрадзе. Дык што там аглядальнік пісаў пра дысцыплінаванасць?

"Калі казаць пра козыры Азаранкі, панершае, гэта хуткасць перамяшчэння па корце, што дазваляе сустракаць мяч у найбольш аптымальнай пазіцыі", — распавёў "Тут і цяпер" **тэнісны аглядальнік газеты "Прессбол" Сяргей Вярсоцкі**. — Па-другое, у Вікі адзін з найлепшых у свеце бэкхэндаў (удар злева дзвюма рукамі). Па-трэціе, гэта стабільны ўдар справа, падача і першакласная гульня на задній лініі".

Эксперт таксама звязвае сёлетні ўзлёт тэнісісткі з ейнымі трэнерамі. 3,5 года з Азаранкай працуе партугалец Антоніо ван Грычэн, а з мінулага года і амерыканец Марк Велінгтан — адзін з найлепшых спецеў па фізічнай падрыхтоўцы, які раней працаўваў са многімі тэніснымі зоркамі, у тым ліку два гады з Марыяй Шарапавай. "Раней Азаранка часта цярпела ад траўму і пашкоджанняў, што не магло не адбіца на яе псіхалагічнай трываласці. Пачаўшы працаўваць пад кірауніцтвам Велінгтана, яна прыкметна палепшила фізічную падрыхтоўку, што дазволіла ёй дэманстраваць і не самую вострую гульню ў жаночым тэнісе", — тлумачыць Вярсоцкі.

«Мая мэта — стаць першай ракеткай свету. Гэта галоўная прычына, чаму я гуляю ў тэніс. Я не кажу, што гэта абавязковая адбудзеца, але я зраблю ўсё, што магу», — любіць паўтараць Азаранка.

НЕ ВЫПЛЮХНУЦЬ БЫ НЕМАЎЛЯ!

Віку Азаранку ў нас прынята хваліць ды ўзносіць, чаго яна сваім дасягненнямі на корце, безумоўна, заслугоўвае. Аднак па-за межамі корта не ўсё так гладка.

Па-першае, тыя, хто так ці інакш судакранаўся з дзяячынай, даўно заўважылі ўёй зорную хваробу. Вось і на прэс-канферэнцыі пасля красавіцкай перамогі на турніры ў ЗША яна заяўляла, што чакае званка з віншаваннямі "ад нашага презідэнта, але ён яничэ пакуль не званіў". Па-другое, Азаранка практычна не дae інтэр'ю айчынным CMI, некаторым з якіх яна адмовіла ў контактах праз нават невялікую крытыку ў свой бок. Па-трэціе, яна некалькі разоў па вельмі сумнёўных прычынах адмаяўлялася выступаць у складзе зборнай Беларусі ў Кубку федэрацыі — неафіцыйным жаночым камандным чэмпіянаце свету, што ў тэнісным свеце лічыцца недапушчальным. Ці не замнога для 19-гадовой дзяячынны, няхай і вельмі таленавітай?

Дадамо, што, напрыклад, зорка нашага мужчынскага тэніса Максім Мірны нічога падобнага сабе ніколі не дазваляў. Мажліва, таму і здолеў пратрымацца на найвышэйшым узроўні больш, як дзесяцігоддзе. Відавочна, у Азаранкі яшчэ многае наперадзе. Таму вельмі не хочацца, каб разам з вадой яна выплюхнула немаўля.

ЯЗЭП ШЧАБЛОУСКІ.

РЭПЛІКА

У ЯКІМ СЯРЭДНЯВЕЧЫ МЫ ЖЫВЁМ?

Нядайна адзін дасціпны і таленавіты аналітык даў у тэлэфіры ацэнку сучасна-му стану беларускага грамадства. На яго погляд, Беларусь зараз перажывае эпоху "высокага сярэднявежча". І прадойжый думку (цытую не даслоўна, але паводле сэнсу): мара беларускай інтэлігенцыі пра Вялікае княства Літоўскае, маўляй, увасобілася ў цяперашній беларускай дзяржаве. Але тое, што з адлегласці часу выглядае прывабна, у рэальнасці, на жаль, не так добра і многім зблізу не падабаецца.

Па-першае, "высокім сярэднявежчам" называюць перыяд з 1000 па 1300 год. Назва ВКЛ замацавалася за літоўскім землямі ўсё ж крыху пазней. Але не будзем чапляцца да дробязей. Хацелася б зразумець, у чым паважаны аналітык бачыць роднаснасць тae сярэднявежчай дзяржавы з РБ? У tym, што сёння ўсе афіцыйныя дакументы друкуюцца на адной дзяржаўнай мове гэтак жа, як некалі Статут, метрыкі, іншыя важныя паперы ў Літве друкаваліся на старабеларускай? Ці праграма "Усходніе партнёрства" дала нагоду згадаць, што некалі ВКЛ са сталіцай у Вільні займала немалая єўрапейскія прасторы? Дарэчы, у Празе, дзе адбыўся саміт ЕЗ, прысвечаны "Усходніму партнёрству", за пяцьсот гадоў да таго працаваў Францыск Скарона. І таму Прага рэальнна мае куды большае дачыненне да беларускай гісторыі, чым, напрыклад, родны горад Пуціна Санкт-Пецярбург, куды першадрукара аднойчы "выправіў" цяперашні кіраунік РБ. А, можа, сучасныя помнікі архітэктуры, такія як гмах Нацыянальнай бібліятэкі або палацы спорту, выклікалі асацыяцыі з Вострай Брамай, іншымі шэдэўрамі сярэднявежчай культуры? Цi, урэшце рэшт, ўсё гэта толькі жарт, да якога тра-ба адпаведна ставіцца?

Успамінаецца такі эпізод. Прэзідэнт Літоўскай Рэспублікі Валдас Адамкус, які двойчы перамагаў на прэзідэнцкіх выбарах і якога нядайна змяніла на

Цяжка спалучыць рэалії ВКЛ і рэаліі сённяшняга дня

вышэйшай дзяржаўнай пасадзе Даля Грыбайскайтэ, перад заканчэннем свайго тэрміну сустрэўся ў Празе з прэзідэнтам Чэшскай Рэспублікі Вацлавам Клаўсам. (ЧР, дарэчы, да 1 ліпеня яшчэ старышынствуе ў ЕЗ.) Клаўс у сваім выступе параўнай Літву з Чэхіяй і нагадаў, што чэхі раней за літоўцаў далучыліся да НАТА і Еўразвяза. Адамкус жа гаварыў пра культурныя і духоўныя сувязі паміж двума народамі. У прыватнасці, прэзідэнт згадаў, што чэшскі дыякрэтычны знак *háček* (па-чэшску "кручок") быў выкарыстаны пазней і ў напісанні лацініцай некаторых гукаў сучаснай літоўскай мовы — š, ž, і што літоўцы за-усёды з сімпатый сачылі за змаганнем чэшскага народа за незалежнасць і демакратию.

Як кажуць, адчуйце розніцу ў падыходах.

А вось яшчэ адзін прыклад, з благасферы (між іншым, па-беларуску гэтае слова гучыць даволі дзіўна). Адзін з беларускіх блогераў напісаў: "Крывія, Літва, Беларусь — гэта Святая Тройца

тутэйшай Традыцыі". Гучыць прыгожа, але, на жаль, пакідае магчымасць разнага трактавання. Тое, што для вернікаў мае сакральны сэнс, пры адвольным выкарыстанні выклікае, прынамсі, насцярожанасць. Дасведчаны чытач можа ўспомніць, да прыкладу, іншую трыяду — адзіны народ, адзіная краіна, адзіны фюэрэр. Альбо, калі хочаце, праваслаўе, самаўладдзе, народнасць.

Некрытычнае стаўленне да айчынай гісторыі, спроба ператварыць яе ў нешта накшталт іконы ніколькі не дапамагае зразумець яе і асвоіць. Гэтак жа, як і грэбліва-іранічныя каментары, кінутыя без патрэбы. То бок іранізаваць над чым заўгодна, вядома, можна, але разуменне гісторыі, як і сучаснасці, ад гэтага ніяк не палепшицца.

Няма розніцы, як праз дзве тысячы гадоў нашчадкі будуць называць нашу эпоху — высокай або нізкай. Нашы працкі, прынамсі, на нас ужо не пакрыўдзяцца.

А нам, сённяшнім, таксама ўсё адно? **МАКСІМ ПЕШКА.**

**КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ ЧЫТАЦЬ НАШУ ГАЗЕТУ Ў ІНТЕРНЕЦЕ І Ў PDF-ВЕРСII,
ЗАХОДЗЬЦЕ НА САЙТ WWW.SVABODABY.NET.**

**КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ АТРЫМЛІВАЦЬ PDF-ВЕРСЮ ГАЗЕТЫ,
ПАВЕДАМЦЕ НАМ НА E-MAIL info@svabodaby.net ВАШ ЭЛЕКТРОННЫ АДРАС.**

Заснавальнік ТАА "Тут і цяпер"

Галоўны рэдактар А. Уласаў (email: info@svabodaby.net)

Адрас г. Мінск, вул. Касцюшкі, 18

Падпісана ў друку 21:55 3.06.09

Тыраж 299 экзэмпляраў